

No 2. - 9. septembrim Kuldīgā notiek starptautisks simpozījs

Nepārtrauktā vēsture

Mēģinājums atcerēties Baltijas ebreju masu slepkavības mūsdienų antisemitisma laikmetā.

Kuldīgas piemērs

Organizācija *Buero Schwimmer* (Berlīne) sadarbībā ar Kuldīgas pilsētas Domi, Latvijas Ebreju draudžu un kopienu padomi un Konrāda Adenauera fondu no 2. – 9. septembrim Kuldīgā rīko starptautisku simpoziju *Nepārtrauktā vēsture. Mēģinājums atcerēties Baltijas ebreju masu slepkavības mūsdienų antisemitisma laikmetā. Kuldīgas piemērs.* Simpoziju izraisījusi šobrīd jūtamā tendence rekonstruēt ebreju kulta ēkas par kultūras iestādēm. Iespējams, krāšņākais piemērs ir Sabiles sinagoga, kurā ierīkota izstāžu zāle. Visticamāk drīz par jauniešu kultūras centru pārtaps Kandavas sinagoga. Savukārt Kuldīgas sinagogā pašvaldība plāno ierīkot bibliotēku. Rekonstrukcijas iespējamība pašvaldībā radījusi būtisku jautājumu: kādai jābūt kulta ēku pārbūvei – vēsturisku liecību piesātinātai, morāli neitrālai, ekonomiski praktiskai? Varbūt vispiemērotākā ir sinagogu konservācija?

Sinagogas rekonstrukcija ir reta izdevība sabiedrībai apjēgt 1941. gada notikumus, kad vairākas dienas ieslodzīti Kuldīgas sinagogā, bet pēc tam, aizdzīti uz mežu, tika nošauti vietējie ebreji. Tikai daži ir izglābušies, un šobrīd dzīvi esošie atsakās runāt. Īpaši dziļi par holokaustu neizsakās arī vēstures mācību grāmatas, mediji, valsts. Taču par to ir spējīga stāstīt pāri palikusī ebreju arhitektūra, ja to rekonstruē, nekautrējoties izraisīt sāpes, līdzjūtību vai bailes. Protams, arhitektūra reti kad modina absolūtas šausmas, līdzīgas tām, ko rada skats pa logu, kur pagalmā tiek nogalināts Tavs ebreju draugs. Tomēr simpozija mērķis ir piedāvāt priekšstatu par celtni, kas liktu pat garāmgājējam uzdot sev jautājumu: ko darītu es, ja 1941. gads būtu rīt?

Kuldīgas ebreju kopienas saknes sniedzas 17. gadsimtā, kad pilsētā sākušas dzīvot pirmās ebreju ģimenes, kas nodarbojušās ar tirdzniecību. Kopienai plaukstot, 19. gadsimta beigās ebreji veidoja aptuveni 30% Kuldīgas iedzīvotāju. 1941. gada vasarā Kuldīgas ebreju kopiena tika pilnībā iznīcināta, un šobrīd vairs nepastāv. Kuldīgas sinagoga, kas celta 1875. gadā, pieder Kuldīgas pilsētai. 1958. gadā ēkā tika ierīkots kinoteātris *Kurzeme*, kardināli mainot iekštelpu konfigurāciju, mazāk – eksterjeru. Kino, naktsklubs un kafejnīca sinagogā atradās līdz 2003. gadam, kad ar Latvijas ebreju kopienas līdzdalību iestādes tika slēgtas. Pašreiz sinagoga netiek izmantota. Savukārt blakus esošajā lūgšanu namā, kas celts 19. gadsimta beigās, vācu armija Otrā pasaules kara laikā ierīkoja garāžu, kas atrodas lūgšanu namā vēl šodien.

Ar simpozija programmu var iepazīties www.buero-schwimmer.de Visi interesenti aicināti pieteikt dalību simpozijā līdz 24. augustam pa tālruni 29333720 vai rakstiski kusmane@inbox.lv. Īsumā: Konferencē 3. – 4. septembrī tiks lasīti referāti, norisināsies diskusijas par ebreju kopienas vēsturi Latvijā un Baltijā. Konference tiks tulkota. Savukārt 5. – 8. septembrī arhitekti, sociologi, ainavu arhitekti, mākslinieki,

pilsētplānotāji, vēsturnieki un jūdaiisti izstrādās vairāku rekonstrukcijas priekšlikumu skices. Dalībai konferencē (3. - 4. septembrī) simpozija organizētāji īpaši aicina pieteikties to pašvaldību amatpersonas, kuru īpašumā atrodas sinagogas, kuras iecerēts rekonstruēt.

Nepārtrauktā vēsture
Mēģinājums atcerēties Baltijas ebreju masu slepkavības mūsdienų antisemitisma laikemtā.
Kuldīgas piemērs

Simpozijš
2007. gada 2. - 9. septembris
Kuldīga

Pirmdiena, otrdiena (3. - 4. septembris)
Lekcijas no pulksten 10 – 18
Kuldīgas pilsētas Dome
Baznīcas iela 1
Dalībnieku pieteikšanās līdz 24. augustam

Trešdiena – piektdiena (5. - 7. septembris)
Radošā darbnīca *Kuldīgas sinagogas rekonstrukcija*
Zabadaks, Vijolišu iela 24, Kuldīga
Dalībnieku skaits ierobežots

Sestdiena (8. septembris)
Publiska darbnīcas rezultātu prezentācija pulksten 12
Kuldīgas pilsētas Dome
Baznīcas iela 1

Lektori:
Marģers Vestermanis, Juris Dubrovskis, Agnese Kusmane, Ruta Frīdlandere, Gita Umanovska, Jana Jākobsons, Marta Lev-Ziona, Heinrihs Freimanis, Maiks Hartvigs, Jens Hofmans, Kerena Kormana, Svens Egers, Aīda Mirona, Ēriks Benjaminsons, Sergejs Rižs, Ojārs Feldbergs, Tils Gralerts, Rita Bogdanova, Bramijs Lenhofs, Helkers Flugs

Informācija/ dalības pieteikšana
Latvija
Kuldīgas pilsētas Dome
Agnese Kusmane

kusmane@inbox.lv

+37129333720

Ārvalstis

Büro Schwimmer/Kuldiga, Sven Eggers

Czarnikauer Straße 20, D - 10439 Berlin, Germany

++49 (o)30 44 32 33 76 and ++49 (o)160 16 888 24

sveneggerts@buero-schwimmer.de